

MEDITSIINIUUDISED

Vink: Haigekassa leping paneb arengule päitsed pähe

14. veebruar 2018 09:00

Foto: Kadi Heinsalu

Soov pakkuda kvaliteetset teenust ja tehtud investeeringud ei võimalda haigekassa lepinguga liitumist.

Äripäeva tervisesaates oli 25. jaanuaril külaliseks Eesti Hambaarstide Liidu president **Marek Vink**, kes selgitas, miks hambaarstidel pole võimalik haigekassa pakutud hindadega töötada ja seega sõlmida lepingut, mis võimaldaks patsiendil riigi poolt lubatud hüvitist kasutada.

Eelmisel aastal hakkas haigekassa hüvitama täiskasvanute hambaravi kolmekümne euro eest ja tänavu neljakümne euro eest. Summa pole küll ravi hindu arvestades märkimisväärne, kuid abiks ikka. Tegelikult pole hambaravi võrreldes ülejäänud meditsiiniga sugugi kallim, kuid inimene lihtsalt ei taju muu arstiabi hinda, kuna ei pea ise pärast visiiti arvet tasuma.

Aga ikkagi, miks hambaarstid ei taha sugugi haigekassaga seda lepingut sõlmida, mis lubaks patsiendil hüvitist kasutada?

Siin on mitu põhjust. Hambaarste häirib kõige rohkem see, et patsientidelt on ära võetud võimalus seda hüvitist kätte saada endale meelepärase arsti juures. Valdav enamus hambaarste ei soovi riigi poolt peale surutud hinnakirja järgi teenust osutada ja selle tõttu ei ole nad valmis ka haigekassaga lepingut sõlmima.

Mis seal hinnakirjas siis on? Kas nende haigekassa hindadega saaks suhu vaid n-ö vana hea amalgaami?

Amalgaamtäidis on ümberkaudsetes riikides juba keskkonnareostuse ohu tõttu tasapisi ära keelatud, sest amalgaami ehk elavhõbeda jäätmed liiguvad reoveega veekogudesse.

Mis hindadesse puutub, siis küsimus on ikkagi selles, et Eestis pakutakse maailmatasemel hambaraviteenust. Sellele kvaliteedile on aluse pannud vaba konkurents turul, kus omavahel võisteldakse parema teenuse nimel. Meie hinnad on kulu baasil välja kujunenud. Riigi poolt peale surutud hinnad ei võimalda aga tulevikus enam kvaliteetset teenust pakkuda.

Aga äkki on neis hindades hoopis õhk sisse kirjutatud?

Probleem pole mitte niivõrd konkreetse teenuse hinnas kui haigekassa poolt alla surutud hinnad kahjustavad pikemas vaates võimalust osutada kvaliteetset teenust, sest tulevikus ei jagu siis enam raha uute seadmete ostmiseks ja koolitusteks – ka koolitused on tänapäeval väga kallid. Seega, kui hambaarst sõlmiks haigekassaga selle lepingu, siis tal kaoks võimalus vahetada välja oma toole ja aparatuuri. Kaovad arenguvõimalused. Sellega hakkab langema kvaliteet.

Hambaarstidele ei meeldi olukord, kus riik tuleb reguleerima hästi toimivat süsteemi. Meil on välja kujunenud vabal turul vaba konkurentsi tingimustes hambaraviteenuse erineval tasemel hinnad ja patsiendil valikuvõimalust on.

Need kabinetid, kes on oma investeeringud teinud, kellel on liisingud ja laenu kukil, ei saa sellise haigekassa lepinguga lihtsalt liituda.

Enamikul ongi vist laenu ja liisingud...

Ühe hambaravikabineti sisustamine kõigi vahenditega maksab suurusjärgus sada tuhat eurot. Sellist raha ei ole hambaarstil tagataskust võtta, nii et me oleme kõik laenudega seotud ja ühe laenu lõppedes võtame teise, sest seadmeparki on vaja pidevalt uuendada. Uus 3D röntgenseade maksab ka praegu, kus hinnad on juba kõvasti alla tulnud, umbes sada tuhat eurot. Ma pean omale selle riistapuu ikkagi soetama.

Nii et hambaraviteenuse osutamine on ikkagi kallid. Kogu meditsiiniteenus on kallid. Kuigi, käisin hiljuti näiteks nahaarsti vastuvõtul ja vaatasin kabinetis ringi – laud, tool, arvuti, kapp dokumentidele – pole muid investeeringuid kui see spetsiaalne makroobjektiiv kaamera jaoks, et nahamuutusi registreerida. Mis viga nahaarstil oma

kabinetti püsti panna. Aga hambaraviteenuse osutamiseks tuleb teha sajatuhandene investeering ja selle tarvis võtta laenukohutus. Selleks peab minema äriplaaniga panka ja suutma tõendada, et oled üldse relevantne klient, kes suudab seda laenu tagasi maksta.

Haigekassa tõmbab oma hinnakirjaga teenusele pehmelt öeldes päitsed pähe. Kaob areng ja ka hambaravi maine. Tänapäeva noored arstid ei taha tulla tööle kliinikusse, kus ei ole näiteks mikroskoobe ja muud sellist tänapäevast. Sarnaselt teistele arstidele on ka noortele hambaarstidele tee üle lahe väga lühike.

Ühesõnaga need lepingud panevad seisma kogu valdkonna arengu ja kokkuvõttes kannatab patsient, kes ei saa tulevikus enam kvaliteetset hambaravi.

Seesama nii-öelda odavate hindade pealesurumine sunnib ju hambaarsti kiirustama. Eks need sundlepingupartnerid on lõpuks ju üsna leidlikud ja lasevad kolm patsienti tunnis kabinetist läbi, et lihtsalt see haigekassa hüvitisraha võimalikult kiiresti ära põletada ja haigekassa soosib sellist käitumist, mis on veel eriti jabur. Efektiivsuse mõõteks on võetud see, kui palju hambaravihüvitist suudetakse ära kulutada. See ei ole normaalne mõtlemine.

Survestamine haigekassa poolt on vist üsna tugev?

Eks haigekassa teeb oma tööd ja ülevalt poolt on kahtlemata tugev poliitiline surve. Eks liitujaid on, aga nagu ma ütlesin need, kellel on suuri investeeringuid nõudnud tänapäevane kabinet, ei saa liituda. Valdav enamik tõenäoliselt ei liitugi.